

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 17. februar 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Rebekka Have Enevold-
sen
Sagsnr.: 2020-0030-3463
Dok.: 1369784

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 706 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. januar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 706 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan man kan retsforfølge disse grove sextortionsager, når offeret er henholdsvis over og under 18 år? Vil ministeren ligeledes redegøre for strafniveauet i sextortionsager, herunder om det nuværende strafniveau efter ministeren opfattelse er passende. Der henvises til artiklen ”Piger og unge kvinder afpresset til at drikke tis, slikke på et toiletbræt og skære i sig selv”, Berlingske den 19. januar 2020.”

Svar:

1. Alle danskere skal kunne udleve deres privatliv uden at blive udsat for overgreb og ulovlig tvang. Det gælder både i den fysiske og i den digitale verden. Jeg mener, at det er vigtigt, at denne type overgreb ikke tabuiseres. Der skal være åbenhed, så børn, unge og voksne tør række ud efter den nødvendige hjælp, hvis de får problemer.

Samtidig ses der desværre flere og flere eksempler på, at både børn, unge og voksne udsættes for overgreb på nettet. Den udvikling skal stoppes.

Regeringen har netop fremsat et lovforslag om ændring af retsplejeloven (Styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internettet), som bl.a. udvider politiets muligheder for at anvende hemmelige agenter som led i efterforskningen af udbredelse og besiddelse af pornografisk materiale af personer under 18 år.

Samtidig har jeg bedt mit embedsværk om at igangsætte en undersøgelse af, om de nuværende regler i straffeloven er tilstrækkelige. Der er for mig ingen tvivl om, at disse former for digitale overgreb skal stoppes.

Herudover har Rigspolitiet etableret en fælles praksis for politikredsens registrering af sager om seksuel afpresning på nettet, og der er i politiet skærpet fokus på, at sagerne blive registreret korrekt. Derudover har jeg bedt mine embedsmænd om at inkludere emnet i de årlige offerundersøgelser, der udarbejdes af Justitsministeriets Forskningskontor.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet et bidrag fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Sager om ”sexafpresning” eller ”sextortion”, hvor gerningsmanden anvender seksuelle eller intime billeder og videoer af offeret til afpresning, vil efter omstændighederne kunne straffes

som overtrædelse af straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser, og § 260, stk. 1, nr. 1, om ulovlig tvang. Strafferammen for overtrædelse af de to bestemmelser er 2 års fængsel. Hvis blufærdighedskrænkelsen imidlertid er begået over for et barn under 15 år er strafferammen 4 års fængsel, jf. straffelovens § 232, stk. 1.

Såfremt billederne eller optagelserne er pornografiske, og offeret er under 18 år, vil der efter omstændighederne kunne straffes for medvirken til optagelse af børnepornografi med forsæt til at sælge eller på anden måde udbrede materialet efter straffelovens § 226, jf. § 23. Bestemmelsen har en strafferamme på 6 års fængsel. Der vil ligeledes efter omstændighederne kunne straffes for udbredelse/besiddelse af børnepornografi efter straffelovens § 235, stk. 1 og 2. Strafferammen for udbredelse af børnepornografi er bøde eller fængsel indtil 2 år eller under særligt skærpende omstændigheder fængsel indtil 6 år, jf. straffelovens § 235, stk. 1. Besiddelse af børnepornografi efter straffelovens § 235, stk. 2, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Det vil afhænge af de konkrete omstændigheder, hvilke bestemmelser i straffeloven der i den enkelte sag vil kunne straffes efter.

Anklagemyndighedens strafpåstand i sager om ”sexafpresning” fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af omstændighederne i sagen. I den forbindelse indgår bl.a. sagens karakter og omfang, forurettedes alder, tiltaltes personlige forhold og eventuelle tidligere straffe.

De generelle regler om straffastsættelse findes i straffelovens kap. 10. Straffelovens §§ 81 og 82 opregner en række elementer, som i almindelighed skal indgå som skærpende eller formildende omstændigheder ved straffens fastsættelse. I skærpende retning kan der således bl.a. lægges vægt på, at gerningsmanden har udnyttet forurettedes værgeløse stilling, jf. straffelovens § 82, nr. 11, og i formildende retning kan der bl.a. lægges vægt på, at gerningsmanden ikke var fyldt 18 år, da gerningen blev udført, jf. straffelovens § 82, nr. 1.

Fra retspraksis kan nævnes følgende afgørelser:

- Vestre Landsrets dom af 3. september 2015, trykt i Tidsskrift for Kriminalret 2015, side 1203.

Tiltalte blev idømt fængsel i 3 år og 6 måneder for over de sociale medier at have afpresset 6 unge piger under 15 år til at sende pornografiske billeder til ham, idet han bl.a. truede med at fortælle pigernes forældre om, hvad de foretog sig, eller offentliggøre nøgenfotos af pigerne. Der var tale om en fællesstraf, der også omfattede overtrædelse af bl.a. straffelovens §

222, stk. 2, ved under udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed at have skaffet sig samleje med tre piger i alderen 13-14 år.

- Retten i Esbjergs dom af 1. november 2016.

Tiltalte blev idømt fængsel i 1 år og 3 måneder for gentagne gange under påskud af at være modelfotograf at få mindreårige piger til at posere nøgne foran webcamera. Efterfølgende fik han under trussel om at offentliggøre optagelserne pigerne til at sende flere optagelser, hvor de poserede nøgne, onanerede mv. I ét af forholdene fik tiltalte en 15-årig pige til at optage og sende flere pornografiske film, hvor hun bl.a. masturberede og smurte sig ind i urin og afføring, hvorefter tiltalte ved trussel om at sende optagelserne til hendes mor fik hende til at optage flere pornografiske film af sig selv og sende til ham. Retten lagde ved strafudmålingen vægt på antallet af piger, tiltalte havde krænkede, pigernes alder samt på tiltaltes fremgangsmåde, hvor tiltalte lovede pigerne modeljob under anvendelse af et it-program, der simulerede, at pigerne videochattede med en kvinde. Retten lagde endvidere vægt på antallet af børnepornografiske billeder og film, der var delt, samt at tiltalte havde en dom for ligeartet kriminalitet. I formildende retning lagde retten vægt på, at sagen ikke var afgjort inden for rimelig tid.

Tiltalte blev dømt for overtrædelse af bl.a. straffelovens § 226, jf. § 23 (medvirken til at optage pornografiske fotografier, film eller lignende af en person under 18 år med forsæt til at sælge), straffelovens § 232 (blufærdighedskrænkelse), straffelovens § 235, stk. 1 og 2 (besiddelse og udbredelse af børnepornografisk materiale), straffelovens § 260, stk. 1, nr. 1 (ulovlig tvang), og straffelovens § 264 d (uberettiget videregivelse af meddelelser eller billeder vedrørende andres rent private forhold).

- Højesterets dom af 18. maj 2017, trykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2017, side 2531.

Tiltalte blev idømt forvaring for andet seksuelt forhold end samleje med børn under 12 år og blufærdighedskrænkelse, jf. straffelovens § 225, jf. § 216, stk. 2, og § 232, samt optagelse, besiddelse og udbredelse af børnepornografiske fotos, jf. straffelovens § 226 og § 235, stk. 1 og 2. Tiltalte blev endvidere dømt for som administrator og co-administrator af to websider med børnepornografisk materiale at have medvirket til besiddelse og systematisk eller organiseret udbredelse af børnepornografisk materiale samt at have tilskyndet andre til at begå overgreb i form af bl.a. voldtægt og andre seksuelle forhold end samleje mod børn, herunder spædbørn. Tiltalte var ikke tidligere dømt for seksualforbrydelser, men Højesteret fandt

på baggrund af omfanget, karakteren og grovheden af seksualforbrydelserne, der var begået over en periode på 6 år, sammenholdt med oplysningerne om tiltaltes person, at betingelserne for at idømme forvaring var opfyldt. Tiltalte var i landsretten idømt 7 års fængsel.

- Østre Landsrets dom af 31. oktober 2017, trykt i Tidsskrift for Kriminalret 2018, side 10.

Tiltalte blev idømt fængsel i 4 måneder for blufærdighedskrænkelser og forsøg på ulovlig tvang efter straffelovens § 232, og § 260, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, ved at have formået en 9-årig pige til at tage billeder af sin kønsdel og sende dem til ham via de sociale medier, hvorefter han forsøgte at tvinge hende til at sende yderligere nøgenbilleder af sig selv ved at true med at sende billederne til hendes forældre. Tiltalte blev endvidere dømt for besiddelse af børnepornografi.

- Retten i Glostrups dom af 28. november 2017.

Tiltalte blev idømt fængsel i 1 år og 6 måneder for i 42 tilfælde over en periode fra 2015-2017 at have krænket blufærdigheden hos 39 børn i aldersgruppen 12-15 år ved 'grooming' samt besiddelse og udbredelse af en stor mængde børnepornografiske film og billeder. Sagen blev behandlet som en tilståelses-sag.

- Østre Landsrets dom af 24. januar 2018, trykt i Tidsskrift for Kriminalret 2018, side 424.

Tiltalte blev idømt fængsel i 3 år og 6 måneder for 363 forhold af overtrædelse af bl.a. straffelovens §§ 232 (blufærdighedskrænkelser), og 264 a (uberettiget fotografering af personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted), idet han ved hjælp af falske profiler på internettet, hvor han udgav sig for at være en jævnaldrende dreng eller pige, lokkede 133 børn og unge, herunder 45 børn under 15 år, til at vise sig i seksuelle situationer for ham, og herefter ved hjælp af et særligt program og uden de forurettedes vidende optog de forurettede. Tiltalte delte efterfølgende en del af det optagede materiale i et børnepornonetværk. Der var i denne sag ikke tale om anvendelse af ulovlig tvang efter straffelovens § 260, stk. 1, nr. 1.”